

Rabbi Hershel Schachter
24 Bennett Avenue
New York, New York 10033
(212) 795-0630

הרה"צ' ש"ט
ראש ישיבה וראש כולל
ישיבת רבינו יצחק אלחנן

הלל זליל פסח

אמירת הלל זליל פסח לאחר תפילת ערבית לאלו הנוהגים כמזוהר במחזר (סוף סימן תפ"ז), היינו דוקא בהתפללו זכור, אזל אס מתפללים זיחידות כל הענין הזה דהלל לא שייך, כאשר זיאר רבנו ז"ל ע"פ זבגר"א (להל' חנוכה תרע"א ס"ק כ"א), ומזוהר הענין זס' נפש הרב (עמ' רכז). ואפילו יש משפחה של עשרה אנשים הנמצאים זיחד ומתפללים זכור, אס כולם יעשו את הקדר זיחד, ואין שמה זשעת התפילה יותר אנשים מאשר זשעת הקדר, ג"כ אין ענין לומר את ההלל פעמיים שאין כאן תוספת פירסומי ניסא (עיי"ש זנפש הרב), ומספיק מה שיאמרו ההלל אח"כ זשעת הקדר.

With regard to the Hallel that many shuls have the practice of reciting on the Seder night after Ma'ariv, this practice is only for those who will be davening with a tzibur, and not at all relevant to those who will be davening alone, without a minyan. Even a large family that has a self contained minyan, but will be having the Seder together, should not recite this extra Hallel at the conclusion of Ma'ariv. The extra Hallel after Ma'ariv is only recited when there will be a larger crowd for Ma'ariv and additional pirsumei nisa (publicizing of the miracle).

הפיוט שאומרים זקשר להזכרת הטל

נראה פשוט שלא הונהג לאומרו אלא זכור, אזל המתפלל זיחידות, אף שודאי רשאי לאומרו (שלא זתוך התפילה זבלחש שלו) אס ירצה, אזל אין על כך חיוב מכח המנהג לאמרו, כי לא הונהג אלא זכור. והנה הזדל גדול יש זין שאלה (ותן טל ומטר לזרכה) להזכרה (משיב הרוח), עי' מש"כ זשם רבנו זס' מפניני הרב (זערך תפילה אות ה'), זלשנות תארי ה' (ממשיב הרוח למוריד הטל) זעיין רשות הזכור, ואין היחיד רשאי לשנות מעצמו, וזמנצנו כעת, מסתמא יש זכור של עשרה זאיזה מקום שהוא שמתפללים זיחד, אך אין זה הזכור שלנו, אך אין לנו זרירה אחרת, ולא שייך אזלנו לומר שימתינו היחידים מלשנות את הנוסח שזכרנו אתה גבור עד שכבר שינו אותו הזכור, וממילא זליית זרירה, נראה שכל אחד המתפלל מוסף יאמר מוריד הטל, כי התוס' זתעניית (ג: זתחילת ד"ה זימות החמה) הזיאו מהירו שלמי זזימות הגשמים אס שכח לומר משיב הרוח ומוריד הגשם אלא שאמר מוריד הטל, זדיעבד א"ל לחזור, אזי ממילא, אף אס מעיקר הדין היינו זריכים לומר עדיין משיב הרוח וכו' זמוסף, זדיעבד יואאים זמה שזוכיר מוריד הטל, וזה גופא - שכל היחידים אומרים מוריד הטל זמוסף - ישמש כהחלטת הזכור הנזכרת לשנות את הנוסח של תארי ה' (והנוסח של תארי ה' זריך להתאים עם הפערסעפשי"ן שלנו, וזקיך זא"י ליכא גשמים, רק זחורף, עמש"כ זס' זעקבי הזאן עמ' רכ"ד).

The Piyut of Tal which is recited on Pesach was only instituted when davening with a tzibur and not when davening alone. One can certainly recite it if they wish, but there is no mandate based on the existing custom to do so.

Rabbi Hershel Schachter
24 Bennett Avenue
New York, New York 10033
(212) 795-0630

הרה צבי שכטר
ראש ישיבה וראש כולל
ישיבת רבינו יצחק אלחנן

Rabbi Soloveitchik maintained that in order to change the manner in which we describe Hashem from “One who brings the rain” to “One who brings the dew” we require the authorization of the community and therefore an individual may not undertake to make this change himself. However, since there is no existent tzibur davening together at this point each individual should recite Morid HaTal in their private Mussaf prayer on the first day of Pesach. When all of the individuals across the Jewish world recite Morid HaTal in their private Mussaf this will create a “resolution of the community” that will be effective in changing the Nusach of our seasonal description of Hashem. However, from Mincha of that day and onward, those who daven Nusach Ashkenaz will stop saying Morid HaTal and those who daven Nusach Sefard will continue to say it, each one according to their custom.

צבי שכטר
עש"ק פ' ויקרא
צ' ניסן תש"פ